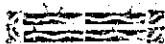

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

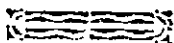
Indúlt BÉTSBŐL Szombaton 28. Mártziusban 1789.

A' Belső Tartományokból való Tudófitások.

A' mi mostoha Testvér Atyánkfia a' Pesti Német
Magyar Kurir azt méri erőltetni, hogy a'
Bétsi Orvos Doktorok nem a' F. Tsászárnak, ha-
nem a' Táborban rend-kivül való betegeknek Orvosol-
hatások véget tartottanak volna gyűlést és tanács-
kozást, és hogy ő Felsége, a' maga Népének örö-
mére igen frissen volna, és 2-dikán Aprilisnek bi-
zonyoson a' Magyar-orzági Táborhoz indulna. Mi
tudjuk, hogy ezen kedves Atyánkfia minden órán
ellenkezöt fog maga-is irni ezekkel; de addig-is
egy kevésbé közelebb szóljunk az igazsághoz. Ha
csak a' Táborban uralkadó nyavalyákért tartotta-
nak

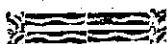

nak volna a' Bétsi-nevezetesebb Orvas Doktorok tanácsot, talám nem az ő Felsége Palotájában és jelen-létében tartották volna; de halgassuk-el akár kiért tartották: ezeknek ő Felsége mindeniknek 20 — 20 *Sufferindort* ajándékoza. Arról pedig jót állunk ezen Atyánkfiának, hogy ő Felsége Aprilisnek nek másodikán ki-nem indul Bétsből, noha az ő Felsége Tábori-készületeinek egy része már Budáról Horváth-országba *Sziszzekre* le-indittatott légyen-is, mind hogy leg-előbb-is ide gondoltatik vala menni — és a' múlt Vasárnaptól fogva ő Felségét közönséges helyeken nem lehet szemlélni — Adjon Isten jobb egészséget ő Felségének!! — Gróf *Hadiknak* a' héten indulának-le 20 Paripái és minden más készületei a' Táborhoz. Azt mondják, hogy fő-hadi-lzállása *Szabátsban* lenne, a' Horváth-orzági Tábornak pedig *Sziszzekben*. — Feldmarsal Gróf *Hadik* Ur a' jövő héten bizonyosan indul; de Feldm. B. *Laudonról* nem mindenek hiszik Bétsben, hogy az ideji táborozásokban meg-jelenhessék, noha a' mostan következő hadakozásnak *Pplánumát* így beszéllik némellyek: hogy Gen. *Devins* vezérlené a' Horváth-orzági Tábor-t, és leg-előbb-is Török *Grádiskának* vagy *Berbirnek* ostromához kezdene — *Laudon* a' Bánáti, Erdélyi, és a' *Köburg* Sergét igazgatván, a' Nagy Tábornak bal szárnyától segítettnek, mely Tábor 70-ezer főből állana, a' mely Táborral Oláh-országba nyomúlván, ott annyi dolgot szolgáltatna az ellenségnek, hogy midőn csak nem kéntelen lenne Belgrádról el-felejtkezni, akkor *Hadik* a' maga Táborával Serviába nyomúlván-bé, Belgrádot ostrommal venné körül. — Hogy Belgrádnak ostromá-

ra a' véghetetlen lajtarják és lövényes 'Sákok ké-
fzen állanak, és hogy a' hadi-nép most is az ostrom-
láshoz tartazó dolgokon éjjel nappal dolgozik a'
bizonyos; de a' hadi *plánumról* ezt nem mondhat-
juk; mert e' nem *Circulláris*, hogy minden falusi
Notáriusnak kezihez küldjék, hanem titok; — vár-
junk azért időtől. — Az ellenségnek véghetetlen szá-
ma és más környülállások azt erősítik, hogy az
idén Oláh-országban sokkal nagyobb dolgok fognak
történni, mint tavaly. — Moldoyában egy nagy
tsorda Török rá-ütött *Oksna* Vároására, mely már
ezen háborúban 3 szor-is kezünk alatt vala; 16 sza-
bad katonáink állanak vala itten vigyázaton, kiket
egy lábíg le-apritván a' Városi hammuvá tevék,
sőt vízfza-menő útojokban más Helységek-et is ége-
tének-fel. — Az idén, ugy láttzik nem minden Re-
gementek osztotnak-el egymástól mint tavaly: az
Oláh Regiment edgyütt lészzen Háttzegen: A' Szé-
kely Húszár Brassónál, a' *Grévend* Horváth-ország-
ban. Tavaly minden Húszár Sergeknek tsak e' va-
la forró kívánságok, hogy bártsak egész Regiment-
jek edgyütt lehetne, hogy mutathatnák-meg kitso-
dák ök.

Buda. — Ama valamint fegyveréről ugy Ha-
zafiságáról esmeretes M. *Beleznay Mihály* Ur Már-
tziusnak 14-dik napján, életének pedig 67-dik esz-
tendejében, a' maga *Piliszi* jöszágában, igen rövid
betegsége után (Kedves Leányát *Báró Jofikánét* meg-
szóllitván, kezébe adá költsait és erlzenyeit ezt
mondván: *Eljetez egymás között Atyafiságoson* —
Tudom kinek hittem — *Jövel Urám Jéjus s. t.!!*) mint

az elégett gyertya csak el-aluvék, és példás tsendésséggel hala-meg. — Meg-hólt Pofonyban Nemes Szabó Márton Ur-is, ki 3-mad ideje a' Pofonyi Magyar Hirmondót írja vala. Ez a' nevezetefebb elmébéli tehetségü ifjak közzül egy vala. — Pest Vármegyének *Subalternum judiciumat* ő Felsőge egy Tanátsbéli rendel meg-fokosittani méltóztatott; melybe hasanló személyeket helyheztetett: „ Afsefsor-nak Hamar Antal Urat, *Vohlhoffer Josef*, *Kandó Josef*, *Kubeny Károly*, *Fölös János*, *Somogyi Antal*, *Androvits*, *Mozel Josef*, *Kováts György* Urakat külömbb-külömbb rangban.

Egy számos Arnótok Serege a' Jakovai és Uj-Bázáli Basáknak vezérlések alatt Bosznia-ba érkezett, de többet ártanak ezek a' rendetlen és vad Népek a' lakófoknak, hogy sem magok az ellenségek. A' *Studená'tzi* gazdag Görög Klastromot mindénétől meg-fosztották, 9 szerzeteseket meg-öltek, és egyéb drága szerekkel 9 szép arany poharakat el-ragadtanak. Az *Igumen* nagy nehezen menekedett-meg kegyetlen kezektől. *Studená'tz* a' leg-gazdagabb Klastrom Bosznia-ban, Szervia-ban és Erzergovinában.

Külső-orfszági Tudósíttások.

A' Dalmá'tziából vett Levelek-szerint; A' Velentzeieknek Tengeri fő Vezérjek *Emó* az ő hajós-fergével Albánia-felé van mozduló-félben, hól, a' már egész Sergével készen lévő Báró *Vukajoviittsal*, a' Skutari Basát nagyon rövid párázra fogják venni — és így Velentze a' Portának-is ellensége; a' mint hogy — A' Konstantzinápolyból *Tries'tbe* érkezett

Fran-

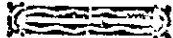
Frantzia hajóval az a' hir terjedett-el, mint valóságos igazság, hogy egy nappal az-előtt, hogy ezen hajó útnak indúlt, a' Velentzei Követ, vagy ugy nevezett *Bailó* a' 7 toronyi fogságba vettetett volna.

*Lengyel-ország*ból velfszük a' hirt, hogy az Orosz Tsászárné a' Lengyel-orzági gyűlésnek ollyon jelentő irást küldött légyen, mely-fzerint a' Lengyelektől azt kívánnya, hogy 4 hetek alatt meg-határozott szándékjokot jelenteni el-né múlafsák, hogy a' Török ellen akarnaké fegyvert fogni, vagy ennek pártján állani? és a' Válasznak világoson meg-határozottnak kelletik lenni, hogy a' két Tsászári Udvar tudhassa magát ahhoz tartani. Ezek kemény igék!! — Már Lengyel-országban 60-ezer Rékluták gyűjtettek-öszve. Minden, a' ki tsak fegyvert foghat, minden személy vállagotás-nélkül el-fogatik. Egy katonának napjára 6 krajtzár Söld rendeltetett Kenyér-nélkül. Az Orosz és a' Ts. Királyi határ-széleken a' Parasztoknak fegyvert osztogattanak. A' Nemzeti Lovas-Sereg itten 33-ezerből fog állani. Egy Nemzeti Lovasnak esztendei Söldja 300 forintból fog állani; de abból magának kelletik lovat és szolgát lovaslól tartani. — El-kerülhetetlennek lenni mondják némellyek az Oroszok és Lengyelek közt való háborút; és a' mint vélik, Mártz. 19-dikén a' Nemesség fel-fog ülni. — A' gabonának a' szabad Közönségnek Tartományjaiból más Országokba való ki-hordatása meg-vagyon tiltva. — Az Ország-gyűlése következő-képpen szabta a' méltóságok *Taxájd*: a' ki Erlekséget nyer, az 1000 aranyokat fizet a' petsétes Levélért; Püspökségért 600 aranyokat; Palatinuságért Krakóban és Miniferségért 200-at, és egy Kerületben (*Distriktusban*) 50-ent; a' fejer Sas Rendért 100 és a' *Stánislaus* Rendjéért 50 aranyokat. Egy szóval, nintsen Hivatal és nem adattatik senkinek a' Nemesi Levél, hogy nem kellene érette fizetni; tsak éppen a' hadi-személyek, a' kik vitézséggel érdemlik-meg a' Nemességet, attól ki-vétetve vagynak. — Az efféle jövedelmek Lengyel-országban 30 milliom Lengyel forintokra mennek esztendeig.

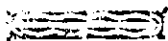

Pruszfziáról semmi bizonyított nem irhatunk se jobbra se balra. — Némely Levelekből azt olvasuk, hogy a' Konstantinápolyi Spanyol Követ *Bouigni* a' Táborhoz útozott volna a' Nagy Vezérhez, hogy a' Békelesség dolgát annál hamarabb ki-dolgozhassák. Némellyeknek igen nagy reménységek vagon a' szüntelen munkában lévő Békelességhez; de többen vagnak ollyonak, kik ezt csak a' véres tsátázások után reménylik.

Egy Brüsszeli, már majd minden Német Leveleken ki-hirdetett Tudósítás-szerint, itten a' *Kapuztinusok* és *Franciscánusok* között véres veszekedések mentenek véghez; mivel némellyek ezek közzül a' F. Tsászári, némellyek pedig a' fő Püspöki párton állanak vala; és némellyek az ifjabbak közzül a' *Löveni* Semináriumba akarnak vala menni; de az ő Elöljáróiktól szabadságot nem nyerhetének. 4-dikén a' múlt hónapnak katonák küldetének a' Kapuztinusok Klastromába, és a' *Gvárdiánt*, a' Generál visitátort 's más Elöljárókat őrizet alá tevének. Következendő napon egy Kotsi érkezék a' Klastrom eleibe, melybe a' *Generál Visitátornak* bé-kelleték ülni, és meg-határozni, mellyik határ-szélen kívánna A. Begiumból ki-menni. Ő a' *Lüttiki* határ-széleket valófzta, és az örökös fogságnak büntetése alatt soha többé a' Tsászári Belgiumba bé-lépnie szabad nem lészén. — Midőn az ugy nevezett *Val des Ecoliers* Abbátság itten el-törölteték, egy igen nevezetes következendő történet esék itten: Egy öreg Barát, ki már egy darab időtől fogva *Lunaticus* vala, alig látá-meg a' F. Tsászári *Comissáriusokot* és katonákat, leg-ottan fel-szaladván a' Toronyba ottan le-ugrék és szörnyű halállal hala-meg. Ez a' múlt elztendőben szüntelen azt kiáltozza vala, hogy a' Klastromban nagy bűnek uralkodnának, mellyért a' Klastrom veszedelemben forogna, és szüntelen könyörög vala a' maga Tárlaságában lévő Atyafiáiért, kik őtét ki-nevetvén, meg-háborodott elméjünek tartatik vala. Midőn most a' Toronyba szaladott ezt kiáltotta: El-jött az idő, hogy én a' mam Atyámfiainak meg-átalkodásoknak, az én éle-mnek önként való fel-áldozásával, kegyelmet nyerjek

Erdély-oroszági Tudófitások. Ha két Jobbágyainknak, a' kik a' múlt nyáron Káranfebesnél el-fogatattak, és mostan ki-váltván magokat, a' Veres-toronyi Pafzszus-felől jöttek vissza, hitelt adhatunk: könnyen által lehet már látni, mért mentenek légyen-el az ellenségek Febr. 9-dikén *Kinénynél* történt szerentsétlen esetek után az egész vidékből, és miért vonták magokat Bukurestig. Ugyan azon időben *Foksán* tájékán minden-féle eleséggel meg-rakott számos szekereket az Oroszok el-vettek a' Törököktől, minekutánna az őrizetet meg-ölték volna. Az Oroszok ezzel el-menének. Itten hadi-fortélyal éltek az Oroszok; mert edgyik része szaladásra adta magát, a' másik pedig a' hóban rejtekeze-el. A' Törökök az Orosz tsoport közé akadván, ezek a' lesből ki-ugrának, a' Törököket nyakon ragadák és nagyobb részént fel-kontzolák. Ezt halván *Mavrojáni*, minden Népét Bukurestbe voná. — Brankovánál számos Török Sereg szaporodik. Egész Oláhországban fel 's alá járnak a' Bojérok, és keresik a' szökött Törököket, hogy az ő Zászlójokhoz visszaterítsék őket; mert a' hól tsak lehet tsoportosan szöknek a' Törökök. Az utóbbi történetnél Kornetnél 300 Törökök szöktek-el. — Ezen folyó hónapnak 6-dikán és 7-dikén a' Kinényben és annak tájékán fekütt Orosz Regimentnek edgyik Batallionja másik által fel-váltatott, és a' Bozzai Pafzszus felé indult. 8-dikán a' Veres-toronyhoz mozdult a' szakasz, és Talmátsba egy Svadrom *Toskána* Húszárok. — A' Törtsvári Pafzszusnál Téli-szálláson volt első Oláh vég-helyi Regiment a' Vulkáni Pafzszus-felé utazott, és helyébe fog jöni az egész második Oláh vég-vidéki Regiment. A' Bartzáságon sok szekerek ki-irattattak. Az a' hir terjedt-el itten, hogy a' Nagy Vezér a' Dunán által-jött, és Oláh-országba vagyon már. Kimpelungában 900 Törökök vagynak; a' kik mihent a' mi Sergeinknek mozdulását hallani fogják, azonnal oda fogják hagyni a' helyet, ha Bukurestből nem jön segítség. A' Nagy Vezérnek Seregét 50-ezernek mondják

ják lenni. — Valleniben 1000 Törökök vagynak, és Kimpinában élés-házok építettnek nagyobb számú Törökségnek. Azonkívül az Oláh helységek bezsegeknek a' sok Törökök miatt, és az ugy nevezett Pandurok minden-felé kóborlanak, hogy ha valamely lakóft meg-látnának marhával a' Ts. K. földre által szökni, azonnal meg-öljék azt. *Mavrojeni* nem régenten a' Nagy Vezérnél vólt, és azóltától fogva az egész Bukurefti vidéket számtalan sok Törökség szálotta-meg. — Minden környülfállások azt mutatják, hogy az Erdély-orzági széleken fognak leg-először kezdödni a' tsatázások. A' múlt hon. végén Móldovában az Ojtózi Pafzszufon túl a' *Bedeus* Májortól vezérlett Szabad-sereget a' Törökök meg-támadták, de tsak hamar vízfza-verettettek. — Móldovában is kezdödnék az ellenkezélek.

Debretzenből Mártz. 13-dikén. — „ A' mi Városunkban és a' szomszéd Vármegyében a' *Hadik* Híszárjai fogadnak katonákat, és a' Magyar ifúság örömmel és tsuda kívánsággal jön minden-felől, hogy kezet adjon. *Harsányi* Kapitány Urnak szájából tudom, hogy sokaknak, a' kiket hibájok vagy gyenge korok miatt a' hadi régula meg-nem engedti hogy bé-vétettsenek, sirva kelletik el-menniek. Vóltak olyanok-is a' kik térdre hajólva esedeztek, hogy fel-fogadtassanak. A' kik alacsonyabb természetiek, hogy sem a' mértéket el-érjék, lábak-ujjára fel-ágoskodnak, ugy hogy a' Káplárnak a' lábokra kell szemeit függefzteni, hogy valamiként a' mérséklök meg-ne tsalattassanak. Hat Vármegyékben 700 katonákat kell fogadniok; de nagy reménység vagyon hozzája, hogy két Vármegyékből-is ki-telik számok. — A' mi Városunknak parantsoltatott, hogy 80 Tár-szekereket kézzen tartson. „